

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

כלכלת עסקים באוסף (מאקרו) - 55751

תאריך עדכון אחרון 06-12-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 3

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מנהל עסקים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 2024

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר יאיר דוכין

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: yair.duchin@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס עוסק בתופעות כלכליות ברמת המאקרו שבה המשק נתפס כמכלול המורכב ממשקי הבית, המגזר העסקי, ממשלה, שווקים מקומיים וחיצוניים. הקורס מקנה ללומדים הכרה והבנה של מושגי היסוד ומודלים אנליטיים בכל הקשור לפעולתו של המשק בהיבט המאקרו, תוך התמודדות עם נושאים כמו מחזורי עסקים, צמיחה כלכלית, מדיניות כלכלית-ממשלתית, אינפלציה, דפלציה וסטגפלציה. מטרת הקורס: 1. הכרה של מושגי יסוד במאקרו כלכלה. 2. רכישת ידע וכלי ניתוח המקובלים במאקרו כלכלה. 3. רכישת יכולת ניתוח והבנה של הסביבה העסקית ברמת המאקרו.

מטרות הקורס:

הקורס עוסק בתופעות כלכליות ברמת המאקרו שבה המשק נתפס כמכלול המורכב ממשקי הבית, המגזר העסקי, ממשלה, שווקים מקומיים וחיצוניים. הקורס מקנה ללומדים הכרה והבנה של מושגי היסוד ומודלים אנליטיים בכל הקשור לפעולתו של המשק בהיבט המאקרו, תוך התמודדות עם נושאים כמו מחזורי עסקים, צמיחה כלכלית, מדיניות כלכלית-ממשלתית, אינפלציה, דפלציה וסטגפלציה. מטרת הקורס: 1. הכרה של מושגי יסוד במאקרו כלכלה. 2. רכישת ידע וכלי ניתוח המקובלים במאקרו כלכלה. 3. רכישת יכולת ניתוח והבנה של הסביבה העסקית ברמת המאקרו.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. להכיר את מושגי היסוד המאקרו כלכליים, את שיטות המדידה שלהם במודל החשבונאות הלאומית ואת הדוחות היסודיים (מקורות ושימושים, היווי הון) שמהם ניתן להבין את מצב המשק.
2. להכיר את מושגי היסוד של צריכה מצרפית, השקעה פרטית וציבורית, ביקוש ממשלתי, מיסוי, יצוא ויבוא.
3. להכיר את מנגנון ההתכנסות של מודל הביקוש המצרפי לשיווי משקל בסיסי ואת גורמי הסטייה משיווי משקל.
4. להכיר ולהבין את מנגנוני ההתנהגות של היצע הכסף והביקוש לכסף ואת התכנסותם לשיווי משקל.
5. להכיר ולהבין את תהליך הניהול של מדיניות כלכלית משולבת בשווקים הריאליים ובשוק הכסף במטרה להשיג יעדי צמיחה, תעסוקה ויציבות מחירים.

דרישות נוכחות (%) :
80%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה פרונטלית בכיתה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1 מדידת הפעילות הכלכלית:

- א. מה זה מאקרו כלכלה?
- ב. משתנים של מאקרו כלכלה.
- ג. ערך מוסף, תמ"ג ומדידת התמ"ג, המרכיבים של התמ"ג.
- ד. דו"ח מקורות ושימושים, דו"ח היווי הון. אורון, עמודים 22-13, 55-23.

2 ביקוש מצרפי:

- א. פונקציית הצריכה והנטייה השולית לצרוך, סוגים של פונקציות תצרוכת.
- ב. השפעת התחלקות ההכנסה על פונקציית התצרוכת הפרטית.
- ג. פונקציית החיסכון והנטייה השולית לחסוך.
- ד. פונקציית ההשקעה.
- ה. הוצאות ממשלה.
- ו. ייצוא וייבוא. אורון, עמודים 126-85.

3 שיווי משקל בשוק המוצרים:

- א. הגדרת הביקוש המצרפי, משוואת הביקוש המצרפי.
- ב. שיווי משקל בשוק המוצרים, המכפיל הקייסיאני.
- ג. השפעת שינויים בשעורי מס ההכנסה על שיווי משקל בשוק המוצרים.
- ד. הקשר בין חיסכון השקעה וצמיחה בשוק המוצרים. אורון, עמודים 126-85.

4 שוק העבודה:

- א. עקומת היצע העבודה.
  - ב. הביקוש לעבודה.
  - ג. שעור אבטלה נורמאלי.
  - ד. תעסוקה מלאה ואבטלה. אורון, עמודים 420-417.
- 5 הכסף ומערכת הבנקאות:
- א. הגדרה ותפקידיו של הכסף כאמצעי חליפין.
  - ב. מאזן בנק מסחרי.
  - ג. יחס רזרבה, מכפיל הפיקדונות ומכפיל ההלוואות.
  - ד. יצירת הכסף ע"י מערכת הבנקים, בסיס הכסף וכמות הכסף. אורון, עמודים 211-193.

6 הבנק המרכזי והממשלה:

- א. תפקידי הבנק המרכזי, מאזן הבנק המרכזי.
- ב. המערכת החיצונית (ממשלה ובנק מרכזי).
- ג. המערכת הפנימית (בנקים מסחריים, משקי בית ופירמות).
- ד. עירוני פנימי ועירוני חיצוני. אורון, עמודים 226-223.

7 שיווי משקל בשוק הכסף ומדיניות כלכלית משולבת:

- א. הביקוש לכסף,
- ב. היצע הכסף, שיווי משקל,
- ג. השפעת שינויים בהיצע וביקוש לכסף,

ד. מדיניות כלכלית משולבת בשוק המוצרים ושוק הכסף. אורון, עמודים 233-247

8 אינפלציה:

א. הגדרה של אינפלציה.

ב. הפער האינפלציוני-הגישה הקיינסיאנית.

ג. גידול בכמות הכסף- הגישה המוניטארית.

ד. מודל ההצגה הכפולה והתכנית לייצוב המשק הישראלי ב- 1985. אורון, עמודים 469-480,

9 משק פתוח:

א. בעיית מאזן התשלומים.

ב. המאזן המסחרי, החשבון השוטף וחשבון ההון.

ג. תנועות ההון לחו"ל ומחו"ל והשפעתם על המשק (אינפלציה ואבטלה). אורון, עמודים 343-359.

10 מדיניות כלכלית:

א. מדיניות פסקאלית, מייצבים אוטומטים במדיניות הפיסקאלית.

ב. מדיניות מוניטארית.

ג. מדיניות של שיערי ריבית. אורון, עמודים

395-408.

11 אינפלציה, אבטלה, מיסוי וצמיחה:

א. התחלופה בטווח הקצר בין אינפלציה ובין אבטלה (עקומת פיליפס).

ב. מדיניות כלכלית מוטת צמיחה.

ג. שימוש בתורת הכמות של הכסף למדידת היקף ההון השחור. אורון, עמודים

452-458.

12 חזרה לבחינה הסופית.

חומר חובה לקריאה:

1. אורון, מארק ועופר, (2006). מבוא לכלכלה - מאקרו כלכלה. תל-אביב: עמיחי (330 אור).

2. Samuelson, P. A. & Nordhaus, W. D. (2009). *Economics*. Boston: McGraw-Hill. (330 SAM)

חומר לקריאה נוספת:

3. נחמיאס, עופר ורוזנברג, (2005). מבוא למקרו כלכלה - חלק א', תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה (330 נחמ).

4. נחמיאס, עופר ורוזנברג, (2008). מבוא למקרו כלכלה - חלק ב', תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה (330 נחמ).

5. באומן, (2007). מקרו כלכלה בגובה העיניים: חזרה ותרגול במקרו כלכלה. תל אביב: עמיחי (330 באו).

6. זימון, ופפר, (2001). ספר השאלות הגדול: מבוא לכלכלה, חלק ב' - מקרו. כפר-סבא: לומדון (330 זימ).

מרכיבי הציון הסופי :

מידע נוסף / הערות:
הגשת 80% מהתרגילים בציון עובר - תנאי לזכאות לגשת לבחינת הסיום

דרישות קדם:
מבוא לכלכלה מיקרו